

گزارش دو

تودیع در غیاب ظریف

گروه خبر: عصر روز سه‌شنبه، آیین تودیع و معارفه معاونین پارلمانی و راهبردی رئیس جمهور، در سالن شهید رجایی نهاد ریاست جمهوری برگزار شد. مسعود پزشکیان، رئیس جمهور، شهرام دبیری، معاون سابق پارلمانی و محسن اسماعیلی، معاون راهبردی و امور پارلمانی رئیس جمهور و اسکندر مومنی، وزیر کشور در این مراسم حضور داشتند. به‌رغم اینکه در خبر رسمی منتشر شده در سایت ریاست جمهوری از عنوان «آیین معارفه و تکریم معاونین پارلمانی و راهبردی رئیس جمهور» استفاده‌شده‌و محسن اسماعیلی نیز مسئولیت دبیری و ظریف را به صورت هم‌زمان بر عهده گرفته اما محمدجواد ظریف، معاون سابق راهبردی در این جلسه حضور نداشت. مسعود پزشکیان در این جلسه با اشاره به سابقه آشنایی خود با دبیری، گفت: «دکتر دبیری فرد توانمندی است که می‌توانست در بیرون از ایران زندگی خوبی داشته باشد، ولی زندگی در ایران را برگزید و برای خدمت به مردم تلاش کرد. آقای دبیری نیازی به این سمت‌ها و حقوقی که ریاست‌جمهوری به او می‌دهد، ندارد و شاید برای اینکه برخی مشکلات را حل کند، هزینه شخصی هم کرده باشد. وی فردی یاری‌سان به فقراست و هرچند بیمارستان خصوصی دارد، اما به نیازمندان کمک‌های زیاد و ارزشمندی می‌کند. برادری و رفاقت ما با آقای دبیری ادامه خواهد یافت.» رئیس جمهور همچنین با قدردانی از زحمات محمدجواد ظریف در معاونت راهبردی ریاست جمهوری، گفت: «برخی به جای توجه به دغدغه‌های اصلی مردم، اصرار داشتند که ظریف باید از سمت خود کنار برود. ظریف سلف‌بگه طولانی و ارزشمند در خدمت به کشور داشته و حتی آمریکا او را تحریم کرده است و البته برخی هم در داخل او را تحریم کردند؛ چنین اقداماتی کشور را از خدمات افراد توانمند محروم می‌کند. آقای ظریف از آمریکا به ایران بازگشت و حتی در مقابل آمریکا ایستاد و از منافع کشور و مردم حمایت کرد، به همین دلیل هم توسط آمریکا تحریم شد. با این حال برخی زمین و زمان را به هم ریخته و اصرار داشتند که وی نباید در معاونت راهبردی باقی بماند. به هر حال ما قدردان زحمات آقای ظریف هستیم و از نظرات مشورتی وی استفاده خواهیم کرد.» رئیس جمهور در ادامه درباره واگذاری مسئولیت دو معاونت راهبردی و پارلمانی به محسن اسماعیلی، گفت: «تحلیل من این است که وظایف این دو معاونت به یکدیگر مرتبط است. معاونت راهبردی وظیفه مطالعه برای تدوین قوانین را بر عهده دارد. من معتقدم که نباید قانون را بدون پشتوانه علمی و تحقیقاتی تدوین کرد. لویجی که در دولت تدوین می‌شود، باید مبتنی بر مطالعه تطبیقی باشد و بررسی شود که سایر کشورها در شرایط مشابه چگونه قانون وضع کردند و نتیجه عملکرد آنها چگونه بوده است؟ اگر قانون پشتوانه علمی داشته باشد دیگر نیازی نیست آن قانون ۱۰ بار تبصره بخورد یا سال دیگر عوض شود.» پزشکیان در بخش دیگری از اظهارات خود با اشاره به اهمیت تبادل نظر درباره مسائل کشور، گفت: «هنگام تصویب هر جام در مجلس شورای اسلامی، نظرات متفاوتی درباره نظر رهبر معظم انقلاب اسلامی نسبت به هر جام وجود داشت. نظر من این بود که ایشان معتقد هستند که نمایندگان مجلس شورای اسلامی باید نظرات خود را در این زمینه بیان کنند. ممکن است کارشناسان درباره مسائل کشور نظرات متفاوتی داشته باشند، ولی وقتی سیاستگذار تمام این نظرات را اخذ و بررسی کرد و تصمیم نهایی را گرفت، همه باید از آن تصمیم جمع‌بندی شده حمایت کنند. طبیعی است که ذهنیت و نظرات افراد یکسان نباشد، بنابراین باید نظرات مختلف بیان شود و در نهایت این سیاستگذار است که تصمیم نهایی را می‌گیرد و همه باید آن را اجرا کنند. ولی ما یاد نگرفته‌ایم که چگونه با یکدیگر گفت‌وگو کرده و به دنبال حذف یکدیگر نباشیم.» در ادامه این نشست محسن اسماعیلی، معاون راهبردی و پارلمانی رئیس‌جمهور با تشکر از اعتماد پزشکیان، گفت: برنامه من این است که از همه ظرفیت‌های ساختاری و انسانی و کمک نخبگان در معاونت راهبردی استفاده کنم. معاونت راهبردی محلی برای شنیدن صدای نخبگان است و ما مشتاق شنیدن صدای کسانی هستیم که قادر به حل کردن مشکلات کشور هستند. در معاونت پارلمانی نیز به دنبال بهبود و ارتقای روابط دولت و مجلس هستیم تا تعامل بین قوا نمادی برای شعار وفاقی ملی باشد.» معاون راهبردی و پارلمانی رئیس‌جمهور افزود: «آنچه را که در معاونت پارلمانی و راهبردی در دولت چهاردهم بنیان گذاشته شده، با قوت بیشتر ادامه خواهیم داد و به بالندگی و رشد آن کمک می‌کنیم. کارهای بسیاری برای انجام داریم و شاید در کنار هم قرار گرفتن معاونت راهبردی و پارلمانی کمک کند تا مسیر رسیدن ما به اهدافمان تسهیل شود.»

چند ویدئو از ترامپ نیز بسیار دیده شد. یکی از این ویدئوها، کلازی از دو اظهارنظر ترامپ مربوط به سال‌های ۲۰۱۷ و ۱۹۸۷ بود. او سال ۲۰۱۷ به عنوان رئیس‌جمهور ایالات متحده از عنوان جعلی خلیج عربی برای اشاره به خلیج فارس اشاره می‌کند اما در سال ۱۹۸۷، او به عنوان یک میلیونر فعال در حوزه املاک، در گفت‌وگوش با لری کینگ مجری مشهور آمریکایی در انتقاد از سیاست‌های سیاستمداران آمریکایی، بارها از وضعیت بحرانی در «خلیج فارس» صحبت می‌کند و نام اصلی این خلیج را می‌گوید. **آخر وقت دیشب البته ترامپ اعلام کرد هنوز در باره تغییر نام تصمیم نگرفته و منتظر گزارش است و نمی‌خواهد احساسات را جریحه‌دار کند.**

«خلیج فارس» است. از دیرباز تاکنون عنوان این پهنه «خلیج فارس» بوده و این نام برای همه ایرانیان وطن‌دوست نه یک‌واژه، که حقیقتی مستند و تثبیت‌شده در تاریخ و حقوق بین‌الملل است. «خلیج فارس» فقط یک نام نیست بلکه حافظه تمدنی یک ملت، دارایی استراتژیک، فاکتور تأمین و توسعه دامنه ژئوپلیتیک و تأییدی حقوقی بر هویت و مرز منطقه‌ای ایران است. هر تلاشی برای تغییر این عنوان، نه فقط تحریف تاریخ، بلکه توهین به همه ایرانیان و با هدف زیر سوال بردن عرف جهانی و حقوق بین‌الملل بوده و بسیار تحریک‌آمیز است. البته می‌دانیم که تحریف نام «خلیج فارس» از ابزارهای «جنگ نرم» است؛ جنگی خاموش اما عمیق، که نه با گلوله، بلکه از واژگان استفاده می‌نماید و باید با آگاهی کامل علاوه بر رسانه‌ها همه ایرانیان هرگونه که می‌توانند در مقابل این توطئه تاریخی بایستند تا در نطفه خفه شود. سال‌های متمادی این قبیل توطئه‌ها در راستای تحریف و تغییر عنوان خلیج فارس به دفعات و از سوی برخی از کشورها صورت پذیرفته که همواره با درایت و اهتمام سربازان وطن‌پرست عرصه دیپلماسی و به خصوص ایرانیان داخل و خارج از کشور و رسانه‌ها خنثی گردیده است. تحریف عنوان «خلیج فارس» صرفاً اقدام احساسی و نمادین نیست بلکه رقابتی پنهان برای تسلط منطقه‌ای و بخشی از پروژه تضعیف موقعیت ایران در مناسبات منطقه‌ای، و جهانی است و تحت هیچ شرایطی پذیرفتنی نیست. هرگونه تحریف و ادعاهای بی‌اساس بر سر نام‌های جغرافیایی، بدعت خطرناکی است که مسیر بی‌ثباتی سیاسی و اختلافات منطقه‌ای را هموار می‌سازد و ضروری است سریع‌الجلوی آن گرفته شود. «خلیج فارس» نه یک واژه بلکه سندی زنده از تاریخ و هویت ایران و ایرانی است و هرگونه ادعا و اقدامات مغرضانه این چنینی، توهین به همه ایرانیان صرف نظر از پیشینه یا محل اقامت آن‌ها می‌باشد و به شدت محکوم است.»

واکنش‌های مجازی

خلیج فارس در روزی که گذشت یکی از ترندهای اصلی شبکه ایکس فارسی بود. اظهارنظرهای مختلفی از سوی کاربران شناخته‌شده و ناشناس، تحلیلگران و فعالان سیاسی در واکنش به این ادعای آسوشیتدپرس ویدیو میل نشان داده شد. تصاویر زیادی از نقشه‌های قدیمی مربوط به دوران مختلف با زبان‌های گوناگون بازنشر شد. در میان تمام این عکس‌ها، تصاویر مربوط به سنگ قبر سربازان آمریکایی کشته‌شده در جریان جنگ خلیج فارس و مدال رسمی آمریکا با عنوان «مدال ملی کهنه‌سربازان [جنگ] خلیج فارس» بسیار مورد توجه قرار گرفت. نکته جالب توجه این است که مدال مذکور بر اساس قانون مصوب کنگره آمریکا در سال ۱۹۹۱ اهدا شده و متن قانون نیز این است: «قانون مزایای کهنه سربازان جنگ خلیج فارس مصوب ۱۹۹۱ - مقررات مزایای کهنه سربازان فدرال را اصلاح می‌کند تا جنگ خلیج فارس را در تعریف «دوره جنگ» به منظور واجد شرایط بودن برای مزایای عمومی کهنه سربازان، مستمری کهنه سربازان و مزایای بازماندگان برای همسر و افراد تحت تکفل یک کهنه سرباز لحاظ کند. در مورد واجد شرایط بودن همسر بازمانده یک کهنه سرباز جنگ خلیج فارس برای مستمری، چنین همسری ملزم می‌کند که قبل از ۱ ژانویه ۲۰۰۱ با کهنه سرباز ادواج کرده باشد.»

چند ویدئو از ترامپ نیز بسیار دیده شد. یکی از این ویدئوها، کلازی از دو اظهارنظر ترامپ مربوط به سال‌های ۲۰۱۷ و ۱۹۸۷ بود. او سال ۲۰۱۷ به عنوان رئیس‌جمهور ایالات متحده از عنوان جعلی خلیج عربی برای اشاره به خلیج فارس اشاره می‌کند اما در سال ۱۹۸۷، او به عنوان یک میلیونر فعال در حوزه املاک، در گفت‌وگوش با لری کینگ مجری مشهور آمریکایی در انتقاد از سیاست‌های سیاستمداران آمریکایی، بارها از وضعیت بحرانی در «خلیج فارس» صحبت می‌کند و نام اصلی این خلیج را می‌گوید. **آخر وقت دیشب البته ترامپ اعلام کرد هنوز در باره تغییر نام تصمیم نگرفته و منتظر گزارش است و نمی‌خواهد احساسات را جریحه‌دار کند.**

صنعتی و انسانی قابل توجه، این کشور را به یک شریک بالقوه بسیار ارزشمندتر از آنچه تصور می‌شود، تبدیل کرده است. در مقابل، برخی کشورهای عربی منطقه، با وجود ثروت نفتی، از نظر جمعیت، عمق استراتژیک، و ظرفیت‌های متنوع اقتصادی و انسانی، قابل قیاس با ایران نیستند. سرمایه‌گذاری در ثبات و توسعه ایران، سرمایه‌گذاری در ثبات و توسعه کل منطقه است. هرگونه تصمیم در تغییر نام تاریخی خلیج فارس، در وجدان جمعی ملت ایران، تفاوتی با تلاش برای خدشه به تمامیت ارضی این کشور نخواهد داشت و می‌تواند درهای بالقوه همکاری‌های آینده را با کشوری که از نظر تاریخی، فرهنگی و ظرفیت‌های انسانی، وزنه قابل توجهی در منطقه است، مسدود یا حداقل بسیار دشوار سازد. آیا یک امتیاز نامدین به متحدانی که شاید در بلندمدت شرکای چندان قابل اتکایی نباشند، ارزش از دست دادن فرصت تعامل سازنده با یک قدرت منطقه‌ای با پتانسیل‌های عظیم را دارد؟

تاریخ روابط ایران و آمریکا، فراز و نشیب‌های بسیاری داشته است، اما تجارب موفقیتی از مذاکره و دستیابی به توافقات پیچیده نیز در آن به چشم می‌خورد. بر جام، فارغ از سرنوشت نهایی آن، نشان داد که ایران در صورت مشاهده جدیت، احترام متقابل و در نظر گرفتن منافع ملی اش، قادر به انجام مذاکرات دشوار و دستیابی به راه‌حل‌های دیپلماتیک است. «هنر معامله» واقعی، نه در بر هم زدن میز بازی یا امتیازدهی‌های یک‌طرفه، بلکه در یافتن نقاط مشترک و ساختن پل‌هایی است که منافع طرفین را تأمین کند. ایران، با تمام پیچیدگی‌هایش، می‌تواند طرف معامله‌ای باشد که در بلندمدت، منافع استراتژیک آمریکا را در منطقه پر تاظم خاورمیانه، بهتر از هر گزینه دیگری تضمین کند. به جای دامن زدن به تنش‌ها از طریق اقداماتی چون تغییر نام تاریخی یک پهنه آبی، که تنها به افزایش بی‌اعتمادی منجر می‌شود، یک چرخش استراتژیک هوشمندانه می‌تواند فضای جدیدی برای تعامل و همکاری ایجاد کند. این اقدام، منطقه را در مسیر بی‌پارگشتی از تنش و بحران قرار خواهد داد. در شرایطی که خاورمیانه بیش از هر زمان دیگری نیازمند آرامش و ثبات است، برافروختن آتش جدیدی از منازعه، می‌تواند به فاجعه‌ای با ابعاد غیر قابل پیش‌بینی منجر شود؛ فاجعه‌ای که نه تنها امنیت انرژی جهان را به مخاطره خواهد انداخت، بلکه نام‌شمار را در تاریخ به عنوان آغازگر دورانی از آشوب و بی‌ثباتی ثبت خواهد کرد. به ترامپ و مشاوران او یادید گفت: «تاریخ را مرور کنید؛ برای صلح و همزیستی طرح و برنامه‌بریزید، نه برای مناقشه و رویارویی.»

سمفونی خطوط

جواد علیزاده

گزارش بین‌الملل

در گزارش سی‌ان‌ان مطرح شد:

نتانیاهو گروگان‌ها را قربانی می‌کند

گروه خبر: رسانه آمریکایی گزارش داد، گرچه اسرائیلی‌ها خواهان حصول توافقی برای آزادی زندانیان صهیونیست هستند، نخست‌وزیر این رژیم تنها به ادامه جنگ و حفظ حیات سیاسی خود می‌اندیشد. به گزارش ایسنا، «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم اسرائیل در طول نزدیک به ۱۹ ماه جنگ غزه این‌طور وانمود کرد که آزادی زندانیان صهیونیست و شکست حماس، به‌طور مساوی در صدر هرم اهداف جنگی او قرار دارند.

شبکه سی‌ان‌ان با این مقدمه نوشت: «حتی با توجه به این که اعضای ائتلاف حاکم و راست‌گرای او تهدید کردند که در صورت موافقت با آتش‌بس و توافق آزادی زندانیان، دولت‌ش را سرنگون خواهند کرد؛ حتی در شرایطی که خود او در آخرین لحظه برای رسیدن به چنین توافقی موافعی ایجاد می‌کرد؛ و حتی در حالی که شواهد حاکی از آن بود که عملیات نظامی اسرائیل به‌طور مستقیم و غیرمستقیم منجر به کشته شدن زندانیان اسرائیلی شده است. در میان همه این تناقضات، نتانیاهو اصرار داشت که هر دو هدف به یک اندازه مهم هستند. اما دیگر این‌طور نیست. نتانیاهو اکنون، به شکلی بی‌پروا جنگ و بقای کابینه‌اش را بر سرنوشت ۵۹ زندانی صهیونیست که هنوز در غزه هستند و خواست اکثر اسرائیلی‌ها ترجیح می‌دهد.»

او یک هفته پس از آن که شکست دشمنان اسرائیل را «هدف والای» جنگ می‌خواند، این لفاظی را به عمل تبدیل کرده‌و ده‌ها هزار نیروی ذخیره را برای درهم کوبیدن، تصرف و اشغال بخش‌های بزرگی از غزه فراخواند؛ چیزی که نخست‌وزیر تل‌آویو آن را «اقدامات نهایی» علیه حماس می‌نامد. مقامات اسرائیل می‌گویند این طرح بلافاصله اجرا نخواهد شد و به حماس دست‌کم یک هفته و نیم دیگر فرصت می‌دهد تا با یک توافق محدود دیگر در مورد زندانیان و آتش‌بس طبق شرایط تل‌آویو موافقت کند و برخی مدعی‌اند که این موضوع، ترجیح کابینه است. به گزارش سی‌ان‌ان، اما بعد است که چنین توافقی در آن بازه زمانی محقق شود و این‌ها دیگر تهدیدهای بیهوده نیستند.

وزرای راست‌گرای کابینه نتانیاهو که توافق‌های آتش‌بس قبلی را خراب کرده و مدت‌ها خواستار فتح غزه بودند، اکنون در حال جشن گرفتن هستند و طرح‌های تازه تصویب‌شده را اولین گام به سوی چشم‌انداز خود برای اشغال و در نهایت الحاق این منطقه می‌دانند. به‌عنوان مثال، وزیر دارایی تندرو رژیم صهیونیستی اکنون قول می‌دهد که «هیچ عقب‌نشینی از سرزمین‌هایی که فتح کرده‌ایم، حتی در ازای گروگان‌ها، وجود نخواهد داشت.»

رسانه آمریکایی افزود: «برای نتانیاهو، این به معنای امنیت سیاسی و حفظ او در دفتر نخست‌وزیری و به علاوه به معنای مخالفت با خواست اکثریت قاطع اسرائیلی‌هاست که طبق گزارش کانال ۱۱ رژیم صهیونیستی، ۵۶ درصد و طبق گزارش کانال ۹، ۱۲ درصدشان از توافقی برای پایان دادن به جنگ در ازای آزادی همه زندانیان باقی‌مانده حمایت می‌کنند. حماس نیز بارها اعلام کرده است که از چنین توافق جامعی استقبال می‌کند، به شرط آن که جایگاه قدرت خود را در غزه حفظ کند، اما رژیم صهیونیستی هرگونه پایان جنگی را که این گروه را مسلح و حاکم بر نوار غزه باقی بگذارد، رد کرده است. برای خانواده‌های زندانیان صهیونیست، تصمیم نتانیاهو یک ضربه محکم بوده است؛ تصمیمی که آنها نگرانند، نه تنها بازگشت عزیزانشان را به تأخیر بیندازد، بلکه جان آنها را به شدت به خطر بیندازد.

همچنین برای مردم غزه، تصمیم نتانیاهو فاجعه‌ای فراتر از بحران انسانی وخیمی را که از قبل این سرزمین محاصره‌شده را فرا گرفته است، تهدید می‌کند. حمله گسترده این رژیم، آوارگی اجباری گسترده دیگری برای فلسطینی‌ها، مرگ و ویرانی بیشتر و استفاده مداوم از گرسنگی به عنوان سلاح جنگی را تضمین می‌کند. این در حالی است که با وجود آشکار شدن نیت واقعی نتانیاهو برای ادامه جنگ که در واقع، نابودی حماس به جای اولویت دادن به آزادی زندانیان است، توانایی ارتش رژیم اسرائیل در دستیابی به اهدافش در قبال این گروه همچنان نامشخص است.

شبکه خبری سی‌ان‌ان خاطر نشان کرد: «عواملی که به حماس اجازه داده پس از تقریباً ۱۹ ماه جنگ، در غزه زنده و در قدرت بماند، همچنان پابر جاست و تحلیلگران امنیت ملی اسرائیل همچنان تردید دارند که ده‌ها هزار نیروی اضافی، پویایی درگیری را اساساً تغییر دهند. به علاوه این که اعزام آنها با هدف اشغال بخش‌های بزرگی از غزه، می‌تواند تلفات نظامی اسرائیل را افزایش دهد و این خطر را به همراه دارد که ارتش را برای سال‌ها در باتلاق ضدشورش گرفتار کند.» تصمیمی که نتانیاهو اتخاذ کرده است، نوار غزه را تکان خواهد داد و سرنوشت بیش از دو میلیون فلسطینی و ۵۹ زندانی صهیونیست را در غزه برای همیشه تغییر خواهد داد.

هشدار وقوع بحران در غزه در حالی به گوش می‌رسد که رژیم اسرائیل بیرون از مرز سرزمین‌های اشغالی با حوثی‌های یمن نیز درگیر است. پس از حمله هوایی گسترده اسرائیل به صنعا و نابودی کامل فرودگاه پایتخت یمن که به گفته مدیران ۵۰۰ میلیون دلار خسارت بر جای گذاشته، روز گذشته رسانه‌های عبری مدعی شدند که یک موشک دیگر از سوی انصارالله یمن به سمت اسرائیل شلیک اما در آسمان عربستان رهگیری شد.